

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.

United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.50, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastnje in izdaja za

Ameriško-Jugoslovska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino glosov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.

CLEVELAND, O., SREDA (WEDNESDAY) MAY 3rd, 1922.

104

DEBS O DELAVSKEM POLOŽAJU.

Stari boritelj za pravice ameriškega delavstva, Eugene V. Debs, je ob priliki praznovanja Prvega Maja napisal za new-yorški socialistični dnevnik "The Call" naslednji nad vse pomemben članek:

To so kritični dnevi v ameriškem delavskem vprašanju. Delavstvo se opoteka kot da je izgubilo svojo moč, gospodujoči razred pa mu grozi z uničenjem.

Ko so vladarji na Wall Streetu in njih zavezniki ter pomagači tulili za vojno, je bilo delavstvo čisto pripravljeno zapeljati se, in dati vse svoje moči na razpolago pod obljubo, da se bo po končani vojni njih patrijotizem poplačal z najbogatejšimi darili. Nobena stvar ne bo tedaj preveč dobra za žuljave ameriške patrijote, so jim pripovedovali.

No, darila že prihajajo, in če si jih delavci malo bližje ogledajo, bodo uvideli, da njih bogata plačila za delo, ki so jo doprinesli v vojni, ki je imela napraviti svet "varen za demokracijo", obstoja iz divjih poskusov, da se uniči njih unije potom odprte delavnice, iz injunkcij, ki jih izrekajo zvezni sodniki, glasom katerih se prepoveduje delavcem nadaljno organizovanje njih sil, iz breposebnosti v tako ogromnem obsegu, da je človek, ki ima delo, predmet zavisti in občudovanja, iz nadaljnjih napadov na osebno svobodo, iz nadaljnega zanikanja svobodnega govora v industrijskih okrajih, kjer je najbolj potreben, in iz skoro splošne stagnacije in pomanjkanja, katero spremljajo še vse druge slične nadloge.

Prva stvar na programu je bilo splošno trganje plač; potem se je pričelo z zapiranjem tvornic in z omejevanjem delavnih sil do skrajnosti. Ta program so podprle in ojačile trgovske zbornice, zveze fabrikantov, razne meščanske organizacije in še 18 drugih posameznih mogočnih kapitalističnih zvez, za katerimi je stal Wall Street skupno z mednarodnimi bankirji, ki so napovedali odprt boj vsemu delavskemu gibanju, in so čisto brez sramu izjavili, da so se namenili, da je uničijo.

To je ono zlato plačilo Wall Streeta in njegove administracije v Washingtonu ameriškega delavskemu gibanju za njegovo "patrijotično" delo v mednarodni klavnic.

Oni maloštevilni delavski voditelji, ki so vedeli, da se kapitalisti lažejo delavcem v krizi, pred katero so stali, in ki so bili toliko pogumni in zvesti, da so vstali in go-

vorili resnico, so šli v ječe, medtem ko se je njih razred izdajal sovražniku.

Zdaj pa se vse vrši natančno tako, kot so oni povedovali. Vojna je končana, in obljube, dane delavstvu, se izpolnjujejo tako, kot jih kapitalizem vedno izpolnjuje. Toda to je končano, in opominjam na to le vsled tega, da ne pozabimo na nauk, oziroma, da vse žrtve ne bodo popolnoma prazne in zaman.

V industrijskem oziru so delavci, v koliko so sploh organizirani, razdeljeni med seboj v brezštevilne bolj ali manj neharmonične, ako ne celo sovražne, strokovne unije.

V političnem oziru je pretežna masa delavnih mož in žena neorganizirana, in oni maloštevilni, ki so organizirani, mečejo proč svojo moč z medsebojnimi prepiri, mesto da jih združijo svoje sile za konstruktivno akcijo, ki je tako nujno potrebna.

Jaz se popolnoma zavedam, da bi bil vsak moj poskus, da zedinim in harmoniziram osnovno nesoglasne elemente, več kot zastoj; toda navzlic sporov, ki so nastali med temi skupinami, pa ostane dejstvo, da so interesi vseh identični in na tej podlagi moremo zaupno pričakovati, da se bodo vsi ti nesorazumni premagali, in da bomo videli konsolidacijo ekonomskih in političnih sil delavstva, brez katere mu je usojeno popolno usuznjenje, a s katerim mu je na drugi strani mogoče zavladati ves svet.

Opaziti je odločno dobra znamenja počasnega pohanjanja tega trpkega antagonizma, ki je nastal, ko je vojna odtrgala gibanje iz pristana, in je pognala kot vse drugo v divji vrtinec kaosa in uničevanja. S padanjem blaznosti in povračanjem treznosti se prikazujejo zdrava znamenja, da bodo spori, ki so pognali socialiste narazen in jih postavili v medsebojen boj, kmalu poravnani vsaj v toliko, da bo mogoče skupno delo pri gradnji revolucionarnega gibanja za izpolnitev njih velike misije.

Zakon o administrativni razdelitvi države.

(Govor soc. posl. Etbina Kristana na seji Zakonodajnega odbora dne 27. marca 1922.)

Gospodje! Pred sabo imamo tisti zakon, ki najbolj trpi pod onimi določbami ustave, proti katerim smo nastopali, ko so izdelovali ustavo. Danes naj bi v praksi izvršili razdelitev v oblasti, in ko je treba to storiti, še le vidimo, kakšne ogromne težave dela ustava, ko zahteva, da ne sme nobena oblast biti več kakor 800.000 prebivalcev, in ko zahteva na drugi strani, da se mora Bosna s Hercegovino ohraniti v njenih sedanjih mejah.

Gospodje, če vzamemo samo zemljevid v roke, vidimo takoj, da ni le skrajno nespametno razdeliti Bosno samo zase, ampak da ne morete niti tistih dežel, ki mejne na Bosno in Hercegovino, razdeliti tako, kakor zahteva zopet ustava, namreč po naravnih,

gospodarskih in socialnih razmerah. Kolikor koli je prej podoben delal na tem vprašanju, ni mogel najti rešitve, ki bi ustrezala tej zahtevi ustave. Vzemite na primer Dalmacijo, ki naj se brez Boke Kotorske razdeli v dve oblasti; od teh bo dubrovaška tako majhna, da bo komaj presegala velikost, kakšnega dobrega okraja. In to naj tedaj živijo kot oblast le zaradi tega, ker ji ne smete dodati tega, kar bi se resnično, vjemalo z naravnimi razmerami, ker se za Dalmacijo ne sme vzeti njeno naravno zaledje iz Bosne in Hercegovine. Tako imamo na primer tudi krajiško oblast, ki bo nenaravna, ker ji ne smete dodati, kar ji naravno pripada od Bosne. Tako ne morete napraviti naravnih olasti v Srbiji, ker se morate strogo držati meje Bosne in Hercegovine.

In potem imate določbo maksimuma 800.000 prebivalcev za eno oblast. Tudi ta ovira v mnogih slučajih ustvarja oblasti po geografskih, socialnih in gospodarskih razmerah. Tako smo sedaj pred situacijo, v kateri

razumem, da se tudi vladne stranke same ne morejo sporazu meti, kako da naj izvrše, kar jim je ustava naložila. Bojim se, ker je že zelo poznó, da se izvrši baš pri tem najvažnejšem zakonu to, da ga Narodna skupščina ne bo mogla pravočasno rešiti, in da ga prinese vlada z naredbami, in bojim se tudi, da bo to imelo posledice, ki nas bodo teple ne le nekoliko mesecev, ampak nemara dolga leta. Zakaj, gospodje, bila bi velika razlika, če bi prišla razdelitev v oblasti iz Narodne skupščine, če bi jo podala volja narodnih zastopnikov, ne pa da se bo lahko dejalo, da je vlada oktroirala to razdelitev.

No, gospodje, da ne bo napačne razlaganja, moram povedati, da se v načelu povsem strinjam s tem, da se dežela razdeli v samupravne jedinice brez obzira na tiste meje, ki so obstajale doslej. Od svoje strani bi moral celo nasprotovati taki konservativnosti, ki bi hotela ohraniti neke meje le zaradi tega, ker so baje historične. Meni ta beseda "historično" prav nič ne imponira. Historično, gospodje, je na posled vse, kar je kdaj obstajalo in kar obstaja, ampak naposled ni zgodovina nikakršno stalno stanje, ampak proces, ki ustvarja, pa tudi uničuje in ustvarja zopet novo. Vse te historične meje, ki slučajno obstajajo danes, so se nešteto krat izpreminjale, in jaz ne poznam razloga, zakaj naj bi se ohranile le zaradi tega, ker obstajajo baš danes. In, gospodje, moral bi nasprotovati temu, da bi se naša država delila po današnjih mejah in da bi se posamezni deli v teh "historičnih" mejah postavljali na podlagi, ki bi iz njih napravila male državice, ker bi živeli v teh mejah, in škodo zlasti tudi za tisti razred, ki ga tukaj zastopam.

Gospodje, če se tukaj govori o parcelaciji, naj mi bo dovoljeno vprašanje, ali nismo bili v preteklosti dovolj parcelirani? Ali ni že čas, da se odpravi ta parcelacija in da se iz posameznih delov napravi celota? Zdi se mi, da se ne more nikdar ustvarjati kaj novega, če se ne odstrani tisto staro, ki je novemu na poti. In to je tudi tukaj potrebno, če nimamo poguma, da porušimo, kar ovira to celoto. Moja stvar ni naglašati državno potrebo; to je naloga tistih, ki so danes poklicani varovati državo. Naglasiti pa moram, da se staljša interesov delavskega razreda ne more prenašati tista parcelacija, ki jo za-

razumem, da se tudi vladne stranke same ne morejo sporazu meti, kako da naj izvrše, kar jim je ustava naložila.

Bojim se, ker je že zelo poznó, da se izvrši baš pri tem najvažnejšem zakonu to, da ga Narodna skupščina ne bo mogla pravočasno rešiti, in da ga prinese vlada z naredbami, in bojim se tudi, da bo to imelo posledice, ki nas bodo teple ne le nekoliko mesecev, ampak nemara dolga leta. Zakaj, gospodje, bila bi velika razlika, če bi prišla razdelitev v oblasti iz Narodne skupščine, če bi jo podala volja narodnih zastopnikov, ne pa da se bo lahko dejalo, da je vlada oktroirala to razdelitev.

No, gospodje, da ne bo napačne razlaganja, moram povedati, da se v načelu povsem strinjam s tem, da se dežela razdeli v samupravne jedinice brez obzira na tiste meje, ki so obstajale doslej. Od svoje strani bi moral celo nasprotovati taki konservativnosti, ki bi hotela ohraniti neke meje le zaradi tega, ker so baje historične. Meni ta beseda "historično" prav nič ne imponira. Historično, gospodje, je na posled vse, kar je kdaj obstajalo in kar obstaja, ampak naposled ni zgodovina nikakršno stalno stanje, ampak proces, ki ustvarja, pa tudi uničuje in ustvarja zopet novo. Vse te historične meje, ki slučajno obstajajo danes, so se nešteto krat izpreminjale, in jaz ne poznam razloga, zakaj naj bi se ohranile le zaradi tega, ker obstajajo baš danes. In, gospodje, moral bi nasprotovati temu, da bi se naša država delila po današnjih mejah in da bi se posamezni deli v teh "historičnih" mejah postavljali na podlagi, ki bi iz njih napravila male državice, ker bi živeli v teh mejah, in škodo zlasti tudi za tisti razred, ki ga tukaj zastopam.

Gospodje, če se tukaj govori o parcelaciji, naj mi bo dovoljeno vprašanje, ali nismo bili v preteklosti dovolj parcelirani? Ali ni že čas, da se odpravi ta parcelacija in da se iz posameznih delov napravi celota? Zdi se mi, da se ne more nikdar ustvarjati kaj novega, če se ne odstrani tisto staro, ki je novemu na poti. In to je tudi tukaj potrebno, če nimamo poguma, da porušimo, kar ovira to celoto. Moja stvar ni naglašati državno potrebo; to je naloga tistih, ki so danes poklicani varovati državo. Naglasiti pa moram, da se staljša interesov delavskega razreda ne more prenašati tista parcelacija, ki jo za-

razumem, da se tudi vladne stranke same ne morejo sporazu meti, kako da naj izvrše, kar jim je ustava naložila. Bojim se, ker je že zelo poznó, da se izvrši baš pri tem najvažnejšem zakonu to, da ga Narodna skupščina ne bo mogla pravočasno rešiti, in da ga prinese vlada z naredbami, in bojim se tudi, da bo to imelo posledice, ki nas bodo teple ne le nekoliko mesecev, ampak nemara dolga leta. Zakaj, gospodje, bila bi velika razlika, če bi prišla razdelitev v oblasti iz Narodne skupščine, če bi jo podala volja narodnih zastopnikov, ne pa da se bo lahko dejalo, da je vlada oktroirala to razdelitev.

No, gospodje, da ne bo napačne razlaganja, moram povedati, da se v načelu povsem strinjam s tem, da se dežela razdeli v samupravne jedinice brez obzira na tiste meje, ki so obstajale doslej. Od svoje strani bi moral celo nasprotovati taki konservativnosti, ki bi hotela ohraniti neke meje le zaradi tega, ker so baje historične. Meni ta beseda "historično" prav nič ne imponira. Historično, gospodje, je na posled vse, kar je kdaj obstajalo in kar obstaja, ampak naposled ni zgodovina nikakršno stalno stanje, ampak proces, ki ustvarja, pa tudi uničuje in ustvarja zopet novo. Vse te historične meje, ki slučajno obstajajo danes, so se nešteto krat izpreminjale, in jaz ne poznam razloga, zakaj naj bi se ohranile le zaradi tega, ker obstajajo baš danes. In, gospodje, moral bi nasprotovati temu, da bi se naša država delila po današnjih mejah in da bi se posamezni deli v teh "historičnih" mejah postavljali na podlagi, ki bi iz njih napravila male državice, ker bi živeli v teh mejah, in škodo zlasti tudi za tisti razred, ki ga tukaj zastopam.

Gospodje, če se tukaj govori o parcelaciji, naj mi bo dovoljeno vprašanje, ali nismo bili v preteklosti dovolj parcelirani? Ali ni že čas, da se odpravi ta parcelacija in da se iz posameznih delov napravi celota? Zdi se mi, da se ne more nikdar ustvarjati kaj novega, če se ne odstrani tisto staro, ki je novemu na poti. In to je tudi tukaj potrebno, če nimamo poguma, da porušimo, kar ovira to celoto. Moja stvar ni naglašati državno potrebo; to je naloga tistih, ki so danes poklicani varovati državo. Naglasiti pa moram, da se staljša interesov delavskega razreda ne more prenašati tista parcelacija, ki jo za-

razumem, da se tudi vladne stranke same ne morejo sporazu meti, kako da naj izvrše, kar jim je ustava naložila. Bojim se, ker je že zelo poznó, da se izvrši baš pri tem najvažnejšem zakonu to, da ga Narodna skupščina ne bo mogla pravočasno rešiti, in da ga prinese vlada z naredbami, in bojim se tudi, da bo to imelo posledice, ki nas bodo teple ne le nekoliko mesecev, ampak nemara dolga leta. Zakaj, gospodje, bila bi velika razlika, če bi prišla razdelitev v oblasti iz Narodne skupščine, če bi jo podala volja narodnih zastopnikov, ne pa da se bo lahko dejalo, da je vlada oktroirala to razdelitev.

No, gospodje, da ne bo napačne razlaganja, moram povedati, da se v načelu povsem strinjam s tem, da se dežela razdeli v samupravne jedinice brez obzira na tiste meje, ki so obstajale doslej. Od svoje strani bi moral celo nasprotovati taki konservativnosti, ki bi hotela ohraniti neke meje le zaradi tega, ker so baje historične. Meni ta beseda "historično" prav nič ne imponira. Historično, gospodje, je na posled vse, kar je kdaj obstajalo in kar obstaja, ampak naposled ni zgodovina nikakršno stalno stanje, ampak proces, ki ustvarja, pa tudi uničuje in ustvarja zopet novo. Vse te historične meje, ki slučajno obstajajo danes, so se nešteto krat izpreminjale, in jaz ne poznam razloga, zakaj naj bi se ohranile le zaradi tega, ker obstajajo baš danes. In, gospodje, moral bi nasprotovati temu, da bi se naša država delila po današnjih mejah in da bi se posamezni deli v teh "historičnih" mejah postavljali na podlagi, ki bi iz njih napravila male državice, ker bi živeli v teh mejah, in škodo zlasti tudi za tisti razred, ki ga tukaj zastopam.

htevajo nekateri gospodje, zagovarjajoči v eni državi nekoliko posebnih držav.

Gospodje, jaz mislim na delavca. Delavec ni kakor kmet, ki se rodi pod eno streho, preživi pod njo svoja leta in umre pod njo. Delavci so deloma potomci drugih delavcev, v naši deželi pa ponajveč kmečki sinovi, ki niso mogli najti življenja na kmetih, pa so si morali poiskati drugega zaslužka in postali delavci v mestih in industrijskih krajih. In to, gospodje, pomeni, da je delavec odvisen od industrije; on je takorekoč večer popotnik, ker mora živeti, ne tam, kjer je zanj delo in delavec hiti tja; industrija se odstrani ali propade, in on mora zapustiti ta kraj. Dovolj izkušenj smo imeli v preteklosti v tem pogledu. Naši delavci so se morali seliti ne le v mejah svoje države, ampak tudi daleč okrog po svetu. Naš premogar je navadno prišel iz vasi. Začel je delati v rudniku v Trbovljah, v Zagorju, Hrastniku i. t. d.; število se je množilo, produkcija je padala, in on je moral dalje. Odsel je proti severu, na Gornje Štajersko in prišel pod Nemce. To mu je bila postaja, odkoder jo je potem mahnil na Vestfalso, in Nemčija mu je bila postaja za Ameriko. Pa tudi v Ameriki se ni ustanovil. Dobil je morda začetkoma delo v kakšnem rudniku v Kansasu; tekom par let se je premog izčepiti, in on je moral v Ohio ali Pennsylvanijo, i. t. d.

In, gospodje, če je stvar taka, če vidimo, kako se mora delavec seliti, morda seliti vse svoje življenje, ne morem soglašati s tistimi, ki zahtevajo tako ureditev, da bi se za naše slovenske delavce, čim prestopijo Sotlo, lahko reklo, da so prišli v tujo deželo, ali pa da bo delavec Hrvat nekakšen tujec, če pride v Srbijo ali v Slovenijo; zlasti se pa na noben način ne bi mogel strinjati s tistimi, ki zahtevajo v vsaki taki deželi posebno zakonodajstvo in da naj delavec v vsaki pokrajini najde druge zakonone. To bi pomenilo podkopati naj vitalnejše interese delavskega razreda. Na ta način bi se v nekaterih pokrajinah ustvarjali najbednejši proletarci, ki bi jih brezvetsen kapitalizem ob vsaki priliki lahko izrabljal, da bi z njimi tepel tiste delavce, ki so v svojo organizacijo, s svojo borbo že dosegli kaj uspehov.

Gospodje, naša doba zahteva, da se ne gre od velikega k maledemu, ampak od malega v veliko. Tak je razvoj v vsem gospodar-

stvu, tak je razvoj tudi v tujini, in mi moramo, ne proti taki struji, ampak s njo iti za tem, da spoznamo, da in da se po njih ravnamo, da država bo kaj pomembna, bo narodno edinstvena, bo, če bo razkosana. Na in skupnem teritoriju se ko razvijalo gospodarstvo, dorni smeri; v tesnih meje to nemogoče. Tako bo pogoje za svoj boj, za svoj in napredek, če bo ena, če bo moglo živeti edinstvenem narodu.

To, gospodje, so razlogi, silijo, da nastopim protitistim sentimentalnim pričujam, ki lahko vplivajo, jo barvo, s svojim zvokom varajo. Mislim, prepričan da me bodo razumeli, nizerani delavci, upam, to razumeli tudi delavci, še indiferentni; izjavljam, di če bi se zavedal, da zaradi tega izgubiti svoj, da če bi morala vsa, ka ostati brez mandatorja, di tega ker nastopa za edinstvo in z edinstvenem, da bi rajši izgubil vse, kakor pa zavedno stori škodo razredu, ki ga Slovence, kolikor sem strani za to, da se drža nizira na taki podlagi, ram na drugi strani, da se je tukaj ustvarila, na kateri je nemogoče, zakon tak, kakršen bi ti, če bi resnično hoteli, tisti določbi ustave, in da bazira razdelitev v pravzaprav izključno na njih, socialnih in gospodarskih razmerah.

Gospodje, jaz bi, kar Slovenije, če ne bi bilo določbe o 800.000 prebivalcev naj reprezentirajo, oblasti, žele, da bi to sama oblast. Izjavljam, bil za to iz plemenskih pripadilo tisto slovensko slovensko, ozemlje, ki nam je bilo ugrajbljeno, zahteval edinstvene oblasti, ker so naravne in gospodarske razmere skaga Primorja različne in na Kranjskem in Štajerskem sestavljajo današnja Slovenije in ne bi zaradi tega, no oblast. Jaz tedaj ne val, da naj bodo Slovenije in v eni oblasti, Slovenci. Tudi te oblasti

(Dalje na 3. strani)

NOTARJEVA SABLJA
SPOMINI STRAHOPETNEGA JUNAKA
Francoski spisal: Louis D'Hurcourt
Preložil: Vladimir Svetek.

Nosil je desno roko radi rane, ki jo je bil dobil v Španiji leta 1812. se vedno v obvezi, kljub temu pa je bil ves čas, dokler je trajala vojska, vsem drugim, bodisi na konju ali pa peš v izgled kar ste tiče poguma in odpora proti utrujenosti. Obraz je imel popolnoma obrit; precej kratki, a la Titus postrženi lasje so ga obdajali. Velike črne oči so bile zelo žive, nad njimi pa je štrlelo dvoje dolgih in nemirnih obrvi, skoro brkam podobnih. Govoril je z jasnim in močnim glasom, ki je prevpil vsak bojni hrup.

Soulaines leži na dnu doline. Ko smo zapuščali vas, smo zagledali pred nami številne čete, razpostavljene po vrhovih, ki so dominirali cesto. Naš bataljon se je ustavil za maršalom, ki je gledal s svojo lornjeto na vse strani ter naježil od časa do časa svoje velike obrvi.

Debelo sem gledal, ko sem opazoval sovražne mase, ki so nam prihajale vsak trenutek nasproti. Vojaki so imeli kratke sukne vijavne barve z našimi vseh barv, rumenimi, rdečimi itd. Plašče so nosili zvite navskiz nad vrečo, na glavi pa so nosili velikanske čepice iz prekuhanega usnja z bakreno garnituro in velikimi črnimi šeniljami.

— To so Bavarci Wredskega kora, mi je dejal Buchery natihem, dobro smo jih namahal pri Hanavu, toda danes jih je za nas nekoliko preveč.

Kmalu so začeli za nami in okrog nas topovi zopet

grmeti in v galopu prihajajoči pobočniki so naznanili maršalo, da je bila naša arjergarda, ki smo jo pustili v Montierenderu poražena od Yorških Prusov, ter da se pomikajo Wittgensteinovi Rusi proti našemu levemu krilu. Pred nami so se pripravljali Bavarci za resen napad.

— Vjeti smo kakor podgane v luknji, mi je dejal Buchery med tem ko je otrisal pepel iz svoje pipe, toda drago bomo prodali svojo kožo.

Jaz za svoj del mislim, da bi jo bil dal zastoj, tako sem se bal.

K sreči je pričel hipoma padati tako gost sneg in pihati tak veter, da smo videli komaj štiri korake pred sebe. Naši sovražniki so se morali ustaviti, mi pa smo morali odkorakati kljub vremenu, da smo ušli preko gozdov, ki jih ni hotelo biti konec, iz te hude soteske. Udirali smo se do kolen v sneg, tako, da so se mi napolnili škornji od zgoraj z vodo. Tako smo se umikali do ene zjutraj, dokler nismo prišli do Morvillierja, kjer smo se strnili s francosko armado.

Tam me je čakalo zelo neprijetno presenečenje. Do tedaj smo vedno spali, če že ne v posteljah, vsaj v hišah to noč pa smo morali taboriti. Pri takem vremenu se mi je zdelo to še posebno hudo. Buchery je dal zažgati ognje, okoli katerih smo sedeli na šotorih ter se spredaj pekli, zadaj pa zmrzovali. Bil sem pa tako utrujen, da se me je polastilo nepremagljivo poželjenje, da se vlečim in zaspijem, toda nisem se upal vleči v sneg, boječ se, da zmrznem, kakor sem čul večkrat Bucheryja pripovedovati o njegovih tovariših v ruski vojski.

Takrat sem videl, da je imelo to staro godrnjalo v resnici dobro srce pod raskavo odejo. Poslal je dva vojaka v sosedno vas. Kmalu sta se vrnila z vratmi, ki sta jih bila snela iz tečajev ne vem kateri lopi. Buchery jih je dal položiti na štor pred ognjem, tako, da so bile nekoliko nagnjene in razleknili sem se z naslodo, zavil v svoj plašč. Toda zeblo me je v nože, da nisem mogel zaspati. Takrat mi je prišla genijalna misel. Vzel sem svojo službeno čepico, ki sem jo nosil, kakor je bilo predpi-

sano, zloženo na prsih pod uniformo, potisnil sem jo na glavo do oči, potegnil kraje preko ušes, iz kožuhovinate čepice pa sem napravil lepo vrečo za noge, s tem da sem jih utaknil do meč vanjo.

Cez nekaj minut mi je začela v udih kri zopet redno krožiti in zospol sem spanje pravičnega, ki je trajalo približno do sedmih zjutraj. Ko sem se prebudil, sem opazil, da je bil Buchery vrgel svoj plašč z velikim ovratnikom name. Prečul je noč v suknji, pušeh in pripovedujoč si bojne povesti z nekim tovarišem od 32. lahkega, ki je bil prej gardni podčastnik kakor on, kljub temu pa se mi je zdel zjutraj tako svež, kakor da je bil prebil noč v dobri posteli. Ti ljudje so imeli telesa od željeza. Čakal je do zadnjega trenutka, da me zbudi, ter mi je dal piti močan požirek žganja, ki je vrnil mojn od mraza odredenim udom nekoliko moči in prožnosti.

Ob osemih je prišlo povelje, da moramo odriniti in zasesti Chaumesnil. Korakali smo na sredi kolone, pri brigadi Joubert. Za nami je bila vsa naša artilerija, štiri-deset topov, krdelo, ki ga je bilo težko eskortirati tako malemu številu mož, kakor smo bili mi (kvečjemu tristočl.). Hipoma, ko je zapuščalo topništvo vas, smo začeli veliko upitje za seboj. Obrnil sem glavo in videl sem prizor, ob katerem sem dobil kurjo polt. Eskadrone sovražne konjenice so naskočile bliskoma našo artilerijsko kolono od strani. Jezdeci v zelenih suknhah in hlačah, s karmezinastimi našivi, pokriti z velikim, s po-voščnim platnom ovitimi čakami, sedeli na konjih, pokritih z rdečimi pedsedlicami so prihajali sklonjeni naprej, vihteč svoje širokokolne sablje z masivnimi branili od jekla, ter kričali: Hura!

Skušali so priti med posamezne topove, da bi jih obkolili, presekavali so s sabljami podveznice, izstreljevali iz neposredne bližine svoje pištole na nesrečno spiemstvo trena, ki ovirano od bičev in konjskih uzd ni imelo niti časa potegniti svoje slabe infanterijske sablje. Vozni topničarji so poskakali raz svoje topničarske vozove in zavarovani za svojimi lafetami pod topničar-

skimi vozovi so streljali s karabinami ali pa so se ntili, kakor so se pač mogli, z bajonetom. Mi smo se hajali izven streljaja puške in bilo nam je nemogoče seči vmes.

Kakor bi trenil so posekali bavarski lahki branitelje kakega pol tučata topov. Nekateri so krali na sedla in mesta pobitih, in že so se oddaljili svojim plenom, kar je padel kakor blisk po njih, ki je prijedil v galopu ob artilerijski koloni. Nismo bili posekani s sabljami, Marmont pa je dal dva topova, iz katerih se je vsula toča mitraljezov, ki so peljali naše vzete topove proč in ki so morali vsled tega pustiti.

To je približno vse, kar sem videl od bližine. Rothieru, ki jo je bil tega dne Napoleon z zavzetostjo in v kateri smo tvorili mi skrajno levo krilo francoske armade. Med tem, ko je nadaljevala brigada, je svoj pohod proti Chaumesnilu, je poklical maršal Joubert v Morvillier nazaj, kjer smo ostali celi dne zervi.

Vas leži na osamelem griču s pravilnimi potmi je podoben krhetu sladkorja. Spredaj je precej plato, na katerem je bila postavljena naša artilerija, neprenehoma streljala na bavarske mase pred nami. Chaumesnilu je bila živahna fizilada. Cestial sem nisem bil tam. Buchery pa si je grizel od nestrpnosti.

Okoli tretje ure so se gube na njegovem obrazu dila. Bavarski strelci, ki so se bili poskušili v grmovje pred vasjo, so se umaknili k močnim kmetom, ki so se približevale od vseh strani, da bi nas obklopijo.

— Vendar so se enkrat odločili k napadu.

Buchery. Toda v tem trenutku je nastal strašen smeh in uporabili smo ga za to, da smo izpraznili svoje tem ko sovražnik ni mogel naprej prodirati. Prišli smo v trdi noči, ne da bi bili preganjeni. Brienne, do razhajališča ceste v Morvillier in Brienne.

DR. L. E. SIEGELSTEIN
Zdravljenje trvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.
106 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure
do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

ZAHVALA

Podpisani se prav iskreno zahvalujemo vsem prijateljem in sorodnikom, ki so prišli iskazati njih sožalje ob smrti naše nepozabne hčerke

MARY PENKO

katero nam je kruta smrt ugrabila dne 24. aprila v najlepši dobi življenja v 14. letu njene starosti.

Najlepša hvala dr. "Lipa", št. 129 SNPJ., ki ji je kot članici otroškega oddelka darovalo krasen venec in njenim sestroicam, ki so jo spremile na njeni zadnji poti, kakor tudi bratom J. Avsecu, J. Jadriču, Fr. Kisovcu, in sestri M. Kisovec, ki so vse to preskrbeli.

Nadalje se zahvalujemo za številne vence, ki so bili položeni ob njeno krsto od družin Joe Barbiš, Fr. Penko, John Dolenc, Anton Vehar, Mrs. Verhovec, Max Češnik, Rudolf Jurca, Mrs. Sintič, Mike Dolenc, Viktorija Babnik in William Edwards Co. Zahvala gre tudi vsem sosedom našega prejšnjega bivališča na E. 140 Str. in učencem 8 razreda Junior High šole, kamor je zahajala pokojna, in vsem ki so jo prišli obiskati na mrtvaškem odru in ki so jo spremili k večnemu počitku.

Posebno se zahvalujemo Mr. in Mrs. Barbiš ki sta nam toliko pomagala in nam bila v toliko tolažbo ob teh bridkih urah. Najlepša hvala tudi Mr. Anton Grdinec za njegov trud in vodstvo pogreba, in gos. župniku J. Skurju in cerkvenim pevcem za ganljive žalostinke.

Torej najlepša hvala vsem, kateri so se spomnili. Naj vam Bog poplača.

Tebi draga nepozabna hčerka naj bo lahka zemljica.

Počivaj mlado srce blago

Veseli se z angeli

Nam si rekla z bogom dragi

Ti nepozabna hčerka si.

Zalujoci ostali

Charles in Marijana Penko, stariši
Emma in Rosie, sestrice.

DORE

Dr. IVAN LAH

Tako je prišel Dore k županu in je delal vse poletje.

Nato pa je nastala jesen, mrzli vetrovi go zabrili od severa in po hribih je zapadel sneg. Ljudje so stikalj glave in so se pogovarjali čudne reči. Dore jih ni razumel; govorili so šepetaje in če se je Dore približal, so utihnili. Pri županu je bilo vedno polno ljudi, a župan je zmgoval z ramami in ni hotel govoriti.

Nekoč se je Dore približal domači hiši in je videl, kako stoji žalostna in zapuščena. Spomnil se je besed svojega očeta in mislo se mu je storilo v srcu. Kje je hiša, kje so črede, kje je bogastvo, ki je o njem oče govoril? Vse je ostalo kakor pozabljeno, on pa dela pri tujih ljudeh!

Kmalu nato je prišla v vas na griču čudna novica. V dolino so se vrnili ranjeni vojaki in so pravili razne stvari. Ljudje so si šepetali in so gledali Doreta. Zvečer je ustavil Doreta župan in mu je rekel:

"Dore, ako bi se oče ne vrnili, ostanete čez zimo pri meni."

Dore ni odgovoril ničesar, ampak je odšel iz hiše na grič. Noč je bila mrzla.

"Kaj pomeni to: če se oče ne vrne?" je govoril Dore sam pri sebi. "Kaj je hotel reči župan?"

In Dore je premišljal in postalo mu je tesno, da je zajokal.

II.

Kmalu nato je sneg padel po vasi. Zima je nastopila.

Dore je molčeč posedal po hišah in poslušal pogovore ljudi. Vedno so govorili o vojski in o ranjenih vojaki. Mnogi so bili med tem v mestu in so vedeli marsikaj povedati. Nekateri so dobili pisma in go se veselili spo-

ročil. Dore pa ni dobil od očeta niti pisma niti sporočila. Ako so kje govorili o njem, so mahoma utihnili, ako se je Dore približal. Tako je Dore preživel vso zimo do božiča. Ko pa se je približal božič, je vedno bolj vstajala misel v njegovem srcu:

"Pojdem v mesto in pozvem o njem."
In o tem je sanjal cele noči: "Mesto, mesto! Hiša pri hiši, množice ljudi, vozovi, vojaki, Bog ve, kje najdem med njimi očeta!"

Vedel je, da je za mesto treba denarja; zato je spravljaj vsak krajcar, ki ga je dobil od župana. Vsak večer je premišljal o svoji poti; ponocni je sanjal o mestu in zjutraj je bila to njegova prva misel.

Tako je prišel tisti dan pred božičem. Dore se je zbudil v hiši pri županu in je pomislil:

"Danes pojdem!"

In odleglo mu je pri tej misli, kakor da se je odvalilo od srca vse, kar ga je težilo od onega dne, ko je vlak odpeljal očeta. Obledel je prazniško obleko in je odšel. Od nikogar se ni poslovil: kaj bi se poslavljaj od tujih ljudi? Odšel je za hišo in je zavil po vaši navzdol in po cesti naprej. Zunaj vasi se je še enkrat ozrl, da je videl stredo domače hiše — potem je pospešil korak, kajti daleč je do mesta.

Srečal ga je berač Bogomil, ki je pobiral božične potičice.

"Kam pa ti, Dore?"

"V mesto, za očetom."

Berač je gledal za njim, kakor da bi mu hotel nekaj povedati, toda okrenil se je in je odšel naprej.

Dore se ni oziral, šel je dalje, koder ga je vodila cesta.

Srečal ga je sosed Miklaj.

"Kam, Dore, s tako naglico?"

"V mesto pogledat za očetom."

Sosed Miklaj je hotel nekaj reči, pa mu je beseda zastala.

"Pa srečno pot, Dore."

Dore je hitel naprej.

Ob robu gozda je dohitel staro Vrbanovko. Šla je vsa sključena in nadložna.

"Kaj greš, Dore, v dolino?"

"Po cesti naprej v mesto."

"Kaj boš zdaj v mestu, ko se bliža praznik?"

"Očeta poiščem."

"Kaj ga boš iskal, sirota, ko ga morda ni več!"

Doreta je zbolela ta beseda in je rekel:

"Kdo je rekel, da ga ni?"

Starka je sklenila roke:

"Bog ve, Dore, nihče ne ve, kako je."

"Bog z vami, mati," je rekel Dore in je pospešil korak.

"Hočem vedeti," je govoril sam pri sebi, "hočem vedeti, kako je z njim." Dobro je razumel, kaj pomenja ono skrivnostno šepetanje ljudi, dobro je vedel, zakaj ga pogledujejo sosede tako pomilovalno, zakaj je rekel župan: "ako bi se ne vrnili..."

Dore je prišel na grič, od koder se je videla postaja. Od tam so se odpeljali. Postal je in pomislil: "Ko bi imel denar, bi se peljal z vlakom." Toda voznja po železnici je draga, njegov denar pa bo komaj za kruh v mestu. In čemu voziti se! Daleč je še do večera! In zavil je po dolini, po cesti tik ob železni progi v oni smeri, koder je takrat vozil vlak. Njegovo srce pa je bilo polno lepih sanj.

* * *

Dore je hodil ves dan. Koder je šel skozi vasi, je videl, da se pripravljajo na praznik. Blagor njim, ki imajo tople hiše in gorak za pečec. Ti se lahko pripravljajo na božič. A kaj bi on: hiša je mrzla, peč nezakurjena in vse prazno, kakor mrtvo. In kako bi preстал doma, ko ni niti očeta niti matere! Kakšna bi bila nje-

gova ljubezen, ko bi ne šel za njimi...

Tako je mislil Dore in je šel naprej. Cesta je bila polna, izvožena, blatna. Težki vozovi so šli po nji. Vmes so stopali potniki s težkimi koraki.

Dore jih je ustavljal in izpraševal:

"Ali je še daleč do mesta?"

"Daleč, daleč..."

In hitel je naprej.

Ko se je dan nagibal, se mu je zdelo, da je lačen. Zavil je v prvo hišo in si kupil kruha.

Otroci so ga gledali čudno in gospodinja ga je vprašala:

"Kam pa greš po tej cesti?"

(Dalje prih.)

ZAKON O ADMINISTRATIVNI RAZDELITVI DRŽAVE.

(Dalje iz 2. strani.)

bi zahteval iz plemenskih razlogov, ampak enostavno zaradi tega, ker je to povsem naravna, socialna in gospodarska celota in ker bi bila uprava v eni taki oblasti mnogo cenejša kakor pa v dveh. Ne bom se sicer zaradi te razdelitve razgreval. Ker nam je ustava v tem vprašanju vezala roke, se osebno lahko pomirim z razdelitvijo v ljubljansko in mariborsko oblast, ki je danes pogoj, da dobimo samoupravo. Lahko se pomirim tudi s tem, da se nekateri okrajni oziroma deli okrajev iz nekdanje Štajerske prenese v novo ljubljansko oblast. Moram pa naglasiti, kako nas ovira določba glede na onih 800.000 prebivalcev tukaj, in kako nas ovira tudi na drugih krajih. Če ne bi bilo teh 800.000 prebivalcev, bi obe slovenski oblasti lahko ostali ena oblast; če ne bi bilo te klavzule, ne bi bilo takih težav z razdelitvijo Bačke in Banata; če ne bi bilo teh 800.000 prebivalcev in bosanskega paragrafa, ne bi bilo takih težav z razdelitvijo Dalmacije, in tudi ne bi bilo takih težav z oblastmi v sami Srbiji.

No, gospodje, ta predmet je tak, da bi zahtevali veliko bolj obširno diskusijo; toda ker vidim, kako je potekel čas, ne po moji krivici, in lahko pravim, da sploh ne po krivici opozicije, in ker bi želel, da pride ta zakon vendar iz skupštine, se odrekam podajanju drugih argumentov, za katere bi sicer želel, da bi se slišali. Želel bi pa tudi, da bi stranke večine, ki so v prvi vrsti odgovorne za te zakone, od svoje strani vsaj zadnji čas še storile, kar je potrebno, in da se ne bi zaradi kombinacij z ozirom na nekoliko mandatov toliko prepirali, da mine še zadnja ura, in da potem res ne bo več mogoče, da bi ta zakon izšel iz skupščine.

Gospodje, če so na kocki tako važni interesi, kakor tukaj, kadar se dežela postavlja na novo podlago, tedaj ne bi smelo biti tako majhne in malenkostne argumentacije, toliko prepira zaradi vasi, kjer naj bi bil sedež te ali one oblasti, zaradi te ali one občine, ki naj gre v to ali ono oblast. Gospodje poslanci bi se morali vprašati, kako naj se oblasti uredi, da bo ustrezalo na ravni, socialnim in gospodarskim razmeram, kako pravi ustava-ne pa kako naj bodo posamezne oblasti omejene, da bo ta ali oni posameznik bolj gotovo prišel do mandata pri prihodnjih volitvah. Če se bo pri vsakem zakonu postopalo s tako malenkostnega stališča, ne bo mogla skupščina rešiti nič velikega, in tedaj se ne smemo čuditi, če bo narod izgubil še tisto malo zaupanja, ki ga še ima v to skupščino.

Zaključujem z željo, da store stranke večine svojo dolžnost, sebi in svoji stranki pa rezerviram — naj izpade ta zakon kakorkoli — pravičilo, delati v bodočnosti na to, da se izpremeni oziroma odstrani iz njega kar je škodljivega, in da se mu doda, kar je dobro in potrebno in kar sedaj ni prišlo vanj.

J. S. Widgoj
SLOVENSKI FOTOGRAF
489 EAST 152nd STREET, COLLINWOOD
Izdela vse vrste slik: poročne, družinske in otroške slike po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$4.00 en duet slik in po vrhu vam naredim še eno veliko sliko zastoj. Predelujem tudi z malih slik na velike. Odprto vsak dan in tudi ob nedeljah. — Se priporočam cenjenemu občinstvu. Držite se domačega podjetja.
VSE DELO JE GARANTIRANO!

Vabilo na veliko vrtno veselico
katero priredi
DRUŠTVO CVETOČI NOBLE
št. 450 SNPJ.
dne 14. maja 1922
Na Metz Farmi E. 25580 St. Clair Ave., Noble Ohio.
Vljudno vabimo vse občinstvo tukajšnje bližnje in dalne okolice in vsa sosedna društva, da nas posetijo v največjem številu. Igrala bo izvrstna domača godba in vršilo se bo srečkanje za dobre dobitke. Še mnogo druge priproste zabave. Za vsa dobro in točno postrežbo bude skrbel veselčni odbor.
Začetek veselice bo točno ob 9. uri zjutraj. Pridite vsi in se zabavajte z nami!
Vabi ODBOR.

Slovenski Dom,
COLLINWOOD,
Direktorske seje se vrše vsak drugi petek, delničarske seje pa vsak drugi četrtek v mesecu.
Priporočila svoje krasne in prostorne dvorane društvom za seje, za veselice, igre in razne druge prireditve. Cenjenemu občinstvu jih priporočamo ob priliki ženitovanj, botrij, za razne druge zabave kakor tudi za shode, ker so dvorane jako pripravne za take in enake prireditve. Slovenski Dom ima tudi jako izvrstno urejeno keglišče, katerega priporočamo rojakom v obilen poset. Slovenski Dom je vaš dom in tu naj bo središče vsega društvenega in družabnega življenja. Slovenski Dom naj bo kakor družinska hiša, kjer se bomo spoznavali in delovali v lepi vzajemnosti za procvit in napredek naše collinwoodske naselbine.

Ravnokar je izšla knjiga
Razkrinkani Habsburžani
katero je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.
Knjigo je spisala grofica Larich, bivša dvorna dama na Dunaju.
V knjigi opisuje vse podrobnosti vladajoče habsburške klake, kakor tudi smrt cesarjeviča Rudolfa.
Knjiga je jako interesantna in priporočamo rojakom, da si jo takoj naročijo.
Cena knjige je samo 60c

ZA ZABAVO IN POUK
— čitajte —
"V močvirju velemesta"
Roman iz življenja priseljenke v Ameriki
CENA 50c.
Naročite pri
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba
6418 ST. CLAIR AVE.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"!

ZAKAJ?

- ZATO:** Ker hočete dnevnik, ki se bori za vaše interese in ker je istega nemogoče izdajati brez oglasov —
- ZATO:** ker pomeni vsak oglas v vašem listu več dohodkov za vaš list —
- ZATO:** ker ako kupujete od trgovcev, ki oglašajo v Enakopravnosti, ni potreba od vas nikake žrtve a istočasno pomagata vašemu listu finančno —
- ZATO:** ker ako omenite trgovcu, da kupujete pri njem zato, ker oglašja v Enakopravnosti, bo dal čim več oglasov —
- ZATO:** Vpoštevajte najprvo one trgovce ki oglašajo v dnevniku

"ENAKOPRAVNOST"

In naročajte se nanj.
Vedno najnovejše vesti, povesti itd.

Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba
Princeton 551 6418 ST. CLAIR AVE.

Vabilo na prvo vrtno veselico

katero priredi

SLOV. IZOBR. IN DRAM. DR. "PLANINSKI RAJ" na farmi John Cimpermana

dne 7. maja, v West Park, O.

Pričetek veselice ob 2. uri popoldne.

Ker je to prva veselica našega mladega društva, upamo da nas bode slavno občinstvo posetilo v velikem številu, za kar se že vnaprej zahvaljujemo. Program bo de jako zanimiv tako da bode zabave za vse mnoga. Na veselici bode igrala godba "Bled" iz Clevelanda.

Za pijačo ter prigrizek bode vsestransko preskrbljeno. — V slučaju slabega vremena se veselica preloži na prihodnjo nedeljo. — Torej še enkrat Vam kliče mo na svidenje v prosti naravi na prvo majniško nedeljo v West Park, O.

ODBOR Dr. "PLANINSKI RAJ".

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI".

VSI BOLNI MOŠKI IN ŽENSKÉ PRIDITE K MENI DANES

Ne bodite bolni. Če bolebate že dolgo časa ali ste ravnokar oboleli in niste še našli olajšave, pridite k meni. Preiskal vas bom natančno ter vam povedal kaj lahko naredim za vas. Mnogo bolnikov je že našlo olajšavo, ker so prišli k meni. Kar sem storil za druge storim lahko tudi za vas. Ne boste razočarani.

Jaz sem zdravil uspešno

Nervozno oslabelost. Nervozno neprebravo. Rektalne bolezni, nervozno onemoglost, bolečine v hrbtu, izpahke po obrazu.

Ali trpite radi

krvnih neredov, kožnih bolezni, jetrnih in želodčnih nadlog, revmatizma, oslabelega srca?

Urad. ure od 9 dop. do 8. zv. Ob nedeljah od 10 dop. do 1 p.

Dr. KENEALY

647 Euclid Ave. Cleveland, O.

NASPROT TAYLOR ARKADI REPUBLIC BLDG. Drugo nadstropje VSHODNO OD GUARDIAN BANKE

PEVSKI ZBOR "JADRAN"

COLLINWOOD, O.

ponovi

KONCERT

V NEDELJO, DNE 7. MAJA

V STANEŠIĆ DVORANI, Calcutta Av.

Začetek točno ob 7 uri zvečer.

Vstopnina za osebo 50c.

Zadnji Koncert "Jadrana" je bil vsled neugodnega vremena slabo obiskan, zato se je sklenilo, da se koncert še enkrat ponovi. Cenjeno občinstvo ima sedaj priliko, da se gotovo tega koncerta udeleži, ter stem pripomore zboru za nadaljno gojenje slov. pesmi.

Za obilo udeležbo se priporoča

Odbor.

Clevelandske novice

— Dramatično društvo "Lilija" iz Collinwooda priredi v nedeljo dne 14. maja svoj letni piknik na L. Recharjevi farmi. Vspored bo jako zanimiv vsled česar se občinstvo že sedaj opozarja, da se tega izleta vdeleži.

— Železniški sprevodniki proti vladnemu vmešavanju. Da je unija železniških sprevodnikov proti temu, da se vlada vtikuje v njih mezdne in delovne spore z železniškimi družbami, je bilo včeraj jasno povedano, ko je obdržaval predsednik bratovščine, L. E. Sheppard govor pred kozovencijo, ki se vrši v Winton hotelu. Posvaril je politikake, naj pazijo korake, kajti delavstvo in ne kapitalisti imajo večino na volilni dan. Rekel je, da hoče delavstvo le priliko, da se odprto pogaja z delodajalcem, vlada pa naj pustj delavske spore pri miru. V govoru, katerega je obdržaval na javnem shodu v Prospect gledališču pa je rekel: "Mi ki smo bili za časa vojne junaki, smo sedaj dobili ime razbojniki, to pa zato ker se nečemo odreči stvarem, katere smo si pridobili. Poleg tega pa se sprevodnikova plača ne more določiti kar tako kot kakemu plaču, kajti sprevodnik ima v svoji službi mnogo odgovornosti." Nato je dodal v humorističnem tonu: "Biti mora zgovoren, biti mora diplomat, zdravnik, prerok, ženski strežaj in, oh, pa saj ni konca ne kraja, kaj vse mora znati." Nato je zopet nadaljeval: "Kadar zastav kamo, škodujemo jevnosti — to je seveda resnica. Če bi ne bilo resnično, bi bilo boljše da ostanemo pri delu. Sklenili smo že mnogo kompromisov, toda sprevoditi ne moremo tega da bi delavstvo, ki odide na stavko, stori kaj hujskega kot stori delodajalec, ki zapre vrata svoje tovarne. Ali navzlic temu je on "hrbtenica naroda", nas pa kličejo "bolševike". Ob zaključku je dejal: "Upajmo, da se kaj kmalu ustanovi na svetu resnično bratstvo, božje kraljevstvo na zemlji." Na tekoči konvenciji se bo razmotrivalo tudi, če se prestavi glavni stan iz Cedar Rapids, Ia., v Cleveland in pa kakšno stališče bodo zavzeli sprevodniki napram stavkujočim premogarjem.

— Jutri zvečer se vrši redna mesečna seja Slov. Nar. Čitalnice v Collinwoodu. Vsi članj so pozvani, da se vdeleže.

Damm in Kohler. Kohlerjeva administracija je odslovila iz St. clairskega kopališča Slovenko Mrs. John Sintich, ki je poučevala tam razna ročna dela. Odslo vilo se jo je že enkrat preje, in sicer jo je spravil iz službe Kohlerjev nečak Fred Kohler, ki je bil tedaj pomožni inženir pri pocestni železnici. Ker pa ravno tedaj župana ni bilo v mestu, ni bila odslovitve veljavna in na delovanje Damma je dobila Mrs. Sintich službo zopet nazaj. To je prišlo na dan v ponedeljek, ko se je spustil Kohlerjev nečak v razgovor ter povedal, da je bila ta stvar ena izmed glavnih vzrokov, da je položil resignacijo. Po vedal je, da je odslovil Mrs. Sintich, da pa so ostali navadno v službi vsi uslužbenci, kar jih je on odslovil. Kohlerjev nečak pravi: "Damm je šel k pravdnemu direktorju Lambu, k finanč-

nemu direktorju Gesellu in ti so jo postavili nazaj.

To je eden izmed vzrokov, zakaj sem resigniral. Mrs. Sintich je dobila svojo službo nazaj, Damm pa je obljubil za to uslugo, da bo podpiral administracijo, kadar pridejo na površje provačuni. Jaz tega nisem mogel zapopasti, kajti Kohler je bil izvoljen, da pomete stari "bunč" ven. Naj povem, kako se je cela stvar v resnici dogodila. Jaz sem povedal Georgeu Stanley, nadzorniku kopališča, naj napravi seznam vseh uslužbencev, katerih ne rabi. On mi je izročil imena treh žensk in dveh moških, ki niso delali v harmoniji z njim, nakar so bili odslovljeni in med njimi tudi Mrs. Sintich. Njej ni treba delati. Njen mož je foreman v neki tovarni in poleg tega imata pa še gotovino. Ona je dobivala po \$90 na mesec za dve uri dela na dan." Ko je sedaj Kohler Mrs. Sintich v drugo odslovil je navedel isti vzrok kot ga je navedel njegov nečak, da ker je omožena ženska, katere mož ima delo in da ji vsled tega ni treba delati. Ko je Damm protestiral, češ, da je bila na mesto Mrs. Sintich zopet postavljena poročena ženska, mu je bilo pojasnjeno, da je Mrs. R. E. Emfield udova in da je njen položaj popolnoma drugačen od Mrs. Sintich, ki je v primeri z njo v dobrih razmerah. Damm pravi, da je sedaj z republikansko administracijo gotov. Nekateri mestni moške mislijo, da zna to Kohlerjevi vladi še marsikdaj naprej priti v njenih razmerah z mestnim svetom. Kot znano, sta bila Kohler in Damm še predno je bil Kohler izvoljen županom, precej naprčnjena drug proti drugemu toda, ko je bil postavljen Damm za predsednika finančnega odseka, pa sta prišla z direktorjem Gesellom do nekakega sporazuma. Damm pravi, da se je odslovilo Mrs. Sintich v drugo samo zato, ker je on odglasoval proti Lambovemu predlogu, da se reši plinovni spor izvetj sodnije.

(Dolje iz 1. strani)

skrbi še eno strojno puško in večjo količino municije.

Pred par dnevi je prišlo tu do resnih spopadov med konstablerji ali kozaki ter rudarji. Ranjenih je bilo več rudarjev in štirje konstablerji, toda izmed slednjih bodo vsi okrevali, medtem ko bo rudar Tony Rose najbrže podlegel zadobljenim ranam. Po spopadu je konstablerska sila aretirala in vrgla v okrajni zapor 50 mož in žena.

Šerif se bo posvetoval z načelnikom kozakov.

Uniontown, Pa., 2. maja. — Šerif je danes popoldne odpotoval v Brownsville, kjer se nahaja središče premogovnega okrožja ob Monongahela reki, da se po svetuje z načelnikom pennsylvanjskih kozakov, majorjem Adamsonom, z ozirom na njegovo odredbo, ki prepoveduje vsa zborovanja rudarskih delavcev.

LORAINSKE NOVICE.

Na dan prvega maja je v Lorainu zastavkalo 300 ladjedelniških delavcev. Zjutraj so prišli na delo kot običajno, ko pa se jim je naznanilo, da se jim bo plača znižala od 5 do 22 procentov, so kot en mož zapustili delavnice. — Promet lorainskih bank tekom meseca aprila znaša \$1,128,

748, kar je nekoliko manj kot v marcu, toda veliko več kot v februarju. — Župan Grall je bil v soboto na common pleas sodniji v Elyriji spoznan krivim kriminalnega obrekovanja, nakar ga je sodnik Thompson obsodil na \$5 denarne kazni. Sodnik je ob naznanitvi izjavil, da je naložil tako nizko kazen, kar jemlje v poštev, da je bil pregrešek izvršen v razburjanju politične kampanje. — Sodnik Strenick je obsodil na \$5 globe Rudolfa Perusek, 1677 E. 29 St. na pritožbo Veronike Strohsak, da jo je udaril. — V soboto sta se poročila Miss Anna Plesivac, 2500 E. 32 St. in Anton Jurčić, 2403 E. 30 St.

RAZNE VESTI.

Draga nesreča s konji. Svoječasno smo poročali, da so se posestniku Francu Wagnerju iz Cersaka splašili v Mariboru konji in v diru podrli na tla dve ženski. Mariam Wollner (žid. pokoljenja) je vložila proti Wagnerju tožbo in se je vršila včeraj razprava. Zahtevala nič manj kot 90.000 kron odškodnjine za bolečine. Pretirana zahteva je iz zvala splošno začudenje. Razprava je bila preložena.

Zagonetna smrt. Kakor nam poročajo iz Zagreba, se je predvčerajšnjim izvršila sodna obdukcija trupla trgovskega akademika Vladimira Metzgerja, katerega so dan poprej našli mrtvega pod nekim vagonom v bližini dijaškega doma. Obdukcija ni ugotovila nikakih znakov zastupljenja, marveč je Metzger umrl vsled vnetja reberrnice in generacije srca, vsled česar je mogla smrt vsak trenutek nastopiti.

Novorojenček na pokopališču. Na katoliškem-pokopališču pri Sv. Ani v Trstu so našli te dni v škatlji mrtvo truplo novorojenčka. Policija je odredila takoj preiskavo.

Obsodba zdravnika dr. Sečedova. Sodni stol v Velikem Bečkereku je obsodil dne 6. aprila tamošnjega zdravnika dr. Sečedova na dve letj težke ječe, ker je zlorabil svojo uradno oblast ter neki ženski, ki je bila obtožena detomora, izdal izpričevalo, da sploh ni poročila. Matj umorjenega otroka je bila obsojena na 9 mesecev ječe.

GOSTILNA NAPRODAJ.

Proda se poceni in takoj. — Oglasiti se je v našem uradu. (115)

BULL DOG BLUE advertisement featuring a dog logo and text: "Gospodinje! Če hočete imeti belo perilo rabite BULL DOG BLUE. Zelo gosto plavilo. 20 krat močnejše kot navadno. Ne pusti pack in načrt po perilu. DOSEDAJ SE NAJBOLJŠE. Treba je le par kapelj BULL DOG BLUE. Po vseh grocerijah!"

MALI OGLASI

STANOVANJE s 4. sobami želi dobiti družina brez otrok, od 55 do 75 ceste. Ponudbe naj se odda v uradu tega lista.

TRGOVINA IN POSESTVO se proda ali odda v najem. Prpravno za brivnico ali candy store. Več se poizve pri lastniku na 937 E. 140 Str. (102)

V sv. Alojzija fari E. 109 Str. Krasen velik dom, na lepi cesti, velik lot in garaž se mora prodati do 15. maja. \$8,000 ostalo na dolge obroke po 6%. Izvrstno za zdravnika ali kiropraktorja. Se vam razkaže vsak čas Lastnik na 520 E. 109 Str. (102)

KUPI SE 2 ali tri biljardne mize. Naslov pove uprava tega lista. (103)

ŽENITNA PONUDBA. Rad bi se seznanil z dekletom ali vdovo brez otrok, staro od 20 do 25 let. Za denar se ne ozira. Jaz sem rojen Hrvat, star 27 let, in imam tudi nekoliko denarja prihranjenega. Pošlje naj se sliko, katero vrnem na zahtevo nazaj. Tajnost strogo jamčena. Mr. J. ZENIN, R. F. D. Box 37, Tonawanda, N. Y. (102)

"DRUŠTVO SLOVENIJA" Predsednik Louis Tomšič, 3017 St. Clair Ave., podpredsednik John Perušek, 14222 Westrop Ave., tajnik John Germ, 1089 E. 64th St., rač. tajnik Frank Kočevar, 1371 E. 52nd St., blagajnik John Fortuna, 1401 E. 47th St. Seje so vsako prvo nedeljo v mesecu v S. N. Domu. Podrobnosti se pozvedo pri predsedniku ali tajniku. Za sprejem novih članov je zdravnik Dr. Kern. (x)

Slovenska Banka Zakrajsek & Česark 70 Ninth Ave. New York, N. Y. pošilja denar v stari kraj potom svojih lastnih direktnih zvez z zanesljivimi bankami in pošto, kar ji omogočuje točno postrežbo in nizke cene; prodaja parobrodne listke za vse važne linije za v Evropo in od tam sem; opravlja vse druge posle, spadajoče v to področje. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na zgoraj navedeni naslov.

SLOVENSKA POPRAVLJALNICA AVTOMOBILOV Mi varimo in ravnamo vseh vrst železno in kovinsate predmeta. Zaloga olja, gasolina, gumijevih obročev in drugih potrebščin. Ako rabite pomoči, pokličite nas po telefonu. PRINCETON 1372. Odprto tudi ob nedeljah. ELYRIA AUTO REPAIR & WELDING 6512 St. Clair Ave.

MI KUPIMO, PRODAJAMO, ZAMENJAMO VAŠE POSESTVO. Farme v zamoso: Farma 72 akrov, 8 krav, 2 konja, mnogo kokoši, vse orodje, 2 akra trte ob tlakovani cesti, blizu Painesville. Druga: 60 akrov, 25 akrov trte, 4 krave, 2 konja, vse v dobrem stanju ter v bližini tlakovane ceste. Tretja: 68 akrov, 10 grozdja, 6 krav, 2 konja, vse orodje, vse v dobrem stanju. Oglasite se pri Collinwood Realty Co J. KRALL 15513 WATERLOO RD. Imamo tudi več drugih posestev naprodaj.

Old Dutch Store NAJBOLJŠI NA SVETU 5914 St. Clair Ave. Na debelo in široko Dnevnik Enakopravnosti je ZICA ki spaja odjemalca s trgovcem Oglas v našem listu dospo na svoje mesto ceno mesta in tisk gram. Naročajte dnevnik ENAKOPRAVNOST

Raising the Family - Pa's Goat began to Wander!

